

Inhoud

9-10	J. Sauwens, Vlaams minister van verkeer, buitenlandse handel en staats hervorming <i>Woord vooraf</i>
11-20	M. De Bie, D. Huyge & P.M. Vermeersch <i>Laat-Paleolithicum op de Luienberg te Assent (gem. Bekkevoort, prov. Brabant)</i> The Late Palaeolithic on the Luienberg at Assent (Mun. of Bekkevoort, Prov. of Brabant)
21-39	L. Van Impe & K. Verlaeckt <i>Een ceremoniële bijl uit het Maasgrind. Een bijdrage over Noord-Europese invloeden in de Bronstijd der Lage Landen</i> A Ceremonial Axe from the Maas Valley. Bronze Age Import from Northern Europe into the Low Countries
41-53	G. Creemers & L. Van Impe <i>De inheems-Romeinse begraafplaats van Wijshagen-Plokkrooi (gem. Meeuwen-Gruitrode, prov. Limburg). Interimverslag</i> Cimetière à enclos quadrangulaires de l'époque romaine précoce à Wijshagen (comm. de Meeuwen-Gruitrode, prov. du Limbourg). Rapport provisoire
55-64	W. Van Neer & M. Lodewijckx <i>Faunaresten uit de late IJzertijd, Romeinse periode en late middeleeuwen te Wange (gem. Landen, prov. Brabant)</i> Faunal Remains from the Late Iron Age, Early Roman and Late Medieval Period at Wange (Mun. of Landen, Prov. of Brabant)
65-88	A. Vanderhoeven, G. Vynckier & P. Vynckier <i>Het oudheidkundig bodemonderzoek aan de Hondstraat te Tongeren (prov. Limburg). Interimverslag 1989</i> Rescue Excavations at the 'Hondsstraat' in Roman Tongres (Prov. of Limburg). Interimreport 1989
89-146	A. Vanderhoeven, G. Vynckier, A. Eryvnc & B. Cooremans <i>Het oudheidkundig bodemonderzoek aan de Kielenstraat te Tongeren (prov. Limburg). Interimverslag 1990-1993 - 1. De vóór-Flavische bewoning</i> Rescue Excavations at the 'Kielenstraat' in Roman Tongres. Interim Report 1990-1993 - 1. The Pre-Flavian Habitation
147-173	M. Vanderhoeven & St. Vandenberghe <i>Versierde terra sigillata van Elewijt 2 (gem. Zemst, prov. Brabant)</i> Decorated Terra Sigillata from Elewijt 2 (Mun. of Zemst, Prov. of Brabant)
175-189	J. Schelvis & A. Eryvnc <i>Mijten (Acari) als ecologische indicatoren in de archeologie. Onderzoek op de Romeinse vindplaats Oudenburg (prov. West-Vlaanderen)</i> Mites as Ecological Indicators in Archaeology. A Case-Study in Roman Oudenburg (Prov. of West-Flanders)

191-194	A. Eryvncck & M. Pieters <i>De verspreidingsgeschiedenis van de huiskat: een bijdrage uit Vlaanderen</i> The History of the Distribution of the Domesticated Cat: a Contribution from Flanders
195-207	Y. Hollevoet <i>Speuren onder het sportveld. Romeinse en middeleeuwse sporen ten zuiden van de Stedebeek te Oudenburg (prov. West-Vlaanderen). Interimverslag 1990-1992</i> Tracing under the Sports-ground. Roman and Medieval Traces South of the 'Stedebeek' at Oudenburg (Prov. of West-Flanders). Interim Report 1990-1992
209-221	Y. Hollevoet & J.-P. Van Roeyen <i>Germanic Settlers at Sint-Gillis-Waas ? (Prov. of East-Flanders)</i>
223-226	Y. Hollevoet <i>Een nieuwe vroeg-middeleeuwse nederzetting te Roksem (stad Oudenburg, prov. West-Vlaanderen)</i> Another Early Medieval Settlement at Roksem (Mun. of Oudenburg, Prov. of West-Flanders)
227-235	Y. Hollevoet <i>Een luchtfoto opgegraven. Middeleeuwse landelijke bewoning langs de Meersbeekstraat te Snellegem (gem. Jabbeke, prov. West-Vlaanderen). Interimverslag 1992</i> An Aerial Photograph Excavated. Medieval Rural Settlement along the 'Meersbeekstraat' at Snellegem (Mun. of Jabbeke, Prov. of West-Flanders). Interim Report 1992
237-246	W. Wouters (met bijdragen van A. Eryvncck & F. Sorber) <i>Archeologisch onderzoek op het "Speelhof" te Borgloon (Provincie Limburg)</i> Rescue excavation on the "Speelhof" in Borgloon (Prov. of Limburg)
247-264	M. Pieters <i>Archeologisch onderzoek te Raversijde (stad Oostende, prov. West-Vlaanderen). Interimverslag 1992</i> Archaeological Research in Raversijde (Mun. of Oostende, Prov. of West-Flanders). Interim Report 1992
265-278	R. Annaert <i>De kerk van de Cisterciënzer Sint-Bernardusabdij te Hemiksem (prov. Antwerpen)</i> L'église abbatiale cistercienne Saint-Bernard à Hemiksem (prov. d'Anvers)
279-296	St. Van Bellingen (met een bijdrage van A. Eryvncck) <i>De crypte van de voormalige abdijkerk te Sint-Truiden (prov. Limburg)</i> La crypte de l'abbatiale de Sint-Truiden (prov. du Limbourg)
297-314	M. Dewilde & J. De Meulemeester <i>Van abtswoning tot monnikenverblijf. Een bouwhistorische en archeologische benadering van de abtswoning van de O.L.V. Ten Duinenabdij te Koksijde (prov. West-Vlaanderen)</i> Once an Abbot's Lodging, then a Monks Home. An Architectural and Archaeological Investigation of the Abbot's Lodging of the Abbey of the Dunes at Koksijde (Prov. of West-Flanders)

315-334	<p>M. Dewilde & A. Eryvynck <i>Bijbelfiguren en monsters in tinglazuur. De tegelvloer uit de prelatuur van de O.L.V. Ten Duinenabdij te Koksijde (prov. West-Vlaanderen)</i> Tin-Glazed Biblical Scenes and Monsters. The Tile Pavement of the Abbot's Lodging in the Abbey of the Dunes at Koksijde (Prov. of West-Flanders)</p>
335-412	<p>K. De Groote (met bijdragen van A. Eryvynck & W. Van Neer) <i>Het afval van de Rijke Klaren. Noodonderzoek in de voormalige abdij van Beaulieu te Petegem (gem. Wortegem-Petegem, prov. Oost-Vlaanderen)</i> A Rescue Excavation at the Former St-Clara Abbey of Beaulieu at Petegem (Mun. of Wortegem-Petegem, Prov. of East-Flanders)</p>
413-417	<p>W. De Swaef & M. Pieters <i>Twee laat-middeleeuwse mallen in ceramiek uit Aalst (prov. Oost-Vlaanderen)</i> Two Late Medieval Earthenware Moulds from Aalst (Prov. of East-Flanders)</p>
419-434	<p>A. Eryvynck & W. Van Neer <i>De voedselvoorziening in de Sint-Salvatorsabdij te Ename (stad Oudenaarde, prov. Oost-Vlaanderen) I. Beenderen onder een keukenvloer (1450 - 1550 A.D.)</i> Food Supply in the St. Salvator Abbey of Ename (Mun. of Oudenaarde, Prov. of East-Flanders) I. Bones under a kitchen floor</p>
435-470	<p>D. Callebaut (met een bijdrage van Marjan Buyle) <i>De Sint-Laurentiuskerk van Ename (stad Oudenaarde, prov. Oost-Vlaanderen): een vroeg-11de-eeuws symbool van stabilitas regni et fidelitas imperatoris</i> Die St. Laurentiuskirche von Ename (Stadt Oudenaarde, Provinz Ost-Flandern): ein Symbol von <i>stabilitas regni et fidelitas imperatoris</i> aus dem frühen 11. Jahrhundert</p>
471-480	<p>P. Hoffsummer <i>Typologie et dendrochronologie des toitures de l'église Saint-Laurent à Ename (Oudenaarde, prov. de Flandre Orientale)</i></p>

Woord vooraf

Bijna 99% van onze bewoningsgeschiedenis is enkel via archeologisch onderzoek te achterhalen. Het is immers maar voor de laatste 2000 jaar dat daarnaast ook andere - voornamelijk geschreven - bronnen voorhanden zijn.

Deze uitzonderlijke waarde als historische informatiebron doet echter niets af van de enorme kwetsbaarheid van ons archeologisch patrimonium. Het feit dat het archeologisch onderzoek zelf al zijn bron vernietigt, onderstreept deze gevoeligheid. De bewaringstoestand van het bodem archief wordt immers volledig door het beheer van de bodem bepaald. Bij gebrek aan een beleidsinstrument dat ons moet toelaten het archeologische patrimonium op een passende manier te beschermen en te beheren, wordt dit archief nog dagelijks op een soms ongebreidelde manier aangetast door infrastructuurwerken, bouwwerken, diepploegen, ruilverkavelingen, uitbreidingen van woon- en industriezones, stads- en dorpsvernieuwingen en wijzigingen van het grondwaterpeil. Vernietiging door erosie, graafwerk door onbevoegden, schatgraverij en plunde-

ring door metaaldetectorfanaten kan evenmin tegengegaan worden.

Om aan deze kwetsbaarheid te verhelpen door ons archeologisch patrimonium op een afdoende wijze te beschermen en te beheren is de vigerende wet- en decreetgeving op het vlak van monumenten- en landschapszorg ontoereikend. Daartoe is een geëigend instrument nodig dat een specifieke archeologische monumentenzorg mogelijk maakt.

Na veel lovenswaardige pogingen zal Vlaanderen zeer binnenkort uiteindelijk over dit noodzakelijk beschermings- en beheersinstrument kunnen beschikken. Het ontwerp-decreet op het archeologisch patrimonium, dat thans in de Vlaamse Raad wordt besproken, moet dit patrimonium, evenals de informatie die het bevat ten behoeve van de gemeenschap voor de toekomst vrijwaren. Daartoe voorziet dit decreet onder meer in de mogelijkheid om archeologische monumenten en zones tijdelijk te beschermen en maakt het tevens een coherent beheer van het archeologisch erfgoed door de Vlaamse Regering en haar Instituut voor het Archeo-

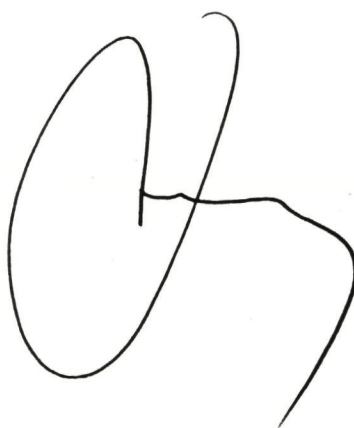
---

logisch Patrimonium mogelijk. Eenmaal operationeel ben ik er zelf van overtuigd dat dit decreet op termijn - naar analogie met het buitenland - een archeologisch monumentenbeleid zal mogelijk maken, dat aan het archeologisch patrimonium net als aan ons bouwkundig erfgoed een volwaardige educatief cultuur-toeristische dimensie toevoegt.

Samen met het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpszichten, het op

stapel staande nieuwe landschapsdecreet en het voorbereide decreet op de regionale landschappen moet het decreet op het archeologisch patrimonium ons tevens toelaten voor eens en altijd ook de cultuurhistorische waarden van ons landschappelijk patrimonium te vrijwaren.

Dat deze waarden mee de rijkdom van onze omgeving uitmaken blijkt immers eens te meer uit deze tweede jaargang van "*Archeologie in Vlaanderen*".

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'J' followed by a horizontal line and a downward stroke.

Johan SAUWENS
Vlaams Minister van Verkeer,
Buitenlandse Handel en Staatshervorming